

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

II. De Donatione, & varijs ipsam attinentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

dentum (quod ex qualitate rei promissæ, & ipsarum personarum, formandum est) censeatur Promissor talem eventum non voluisse comprehendere: siquidem ultra ejus intentionem non obligat promissio. Sic fieret, si quis pauperi promissit centum florenos, & postmodum ipsemet promittens in paupertatem incidat, adeoque ijs ad honestè sustentandum se, suamque familiam indigeat. Item si quis puellæ promissit Matrimonium, quæ postmodum fit pauper, multum deformis, aut ab alio corrumpitur, & hujusmodi; prout in simili superius (b) dictum est, agendo de Juramento.

(b) Tract.
6. Dist. 2.
n. 23.
IV.

10. IV. Cessat promissio obligare propter ingratitude Promissarij (id est, illius, cui facta est promissio:) hæc enim non tantum obligationem promissionis tollit, sed insuper, si sit gravis, donationem facit revocabilem, *cap. ult. de Donationibus.*

V.

11. V. Cessat talis obligatio Promissionis per compensationem, dum videlicet duo sibi invicem quidpiam promiserunt, & alter non vult stare promissis: tunc enim neque prior manet obligatus ad standum suo promisso.

VI.

12. VI. Cessat obligare Promissio ob non subsistentiam causæ principalis: ut si cupiam intuitu paupertatis quidpiam promissisti, quem postea comperis revera non esse pauperem. Idem dicendum, si intuitu præstationis beneficij facta erat promissio remuneratoria, & tamen illud beneficium præstitum non est, sed falsò ita existimatum.

Q U Æ S T I O II.

De Donatione, & varijs ipsam attinentibus.

Donatio,
quid?

13. CONCL. I. **D**ONATIO, quæ juxta nominis etimologiam idem est, ac *doni datio*, benè describitur cum Scoto in 4. dist. 15. quest. 2. quòd sit datio rei merè liberalis. Si ve, ut alij loquuntur, *Donatio* est translatio dominij alicujus rei per actum merè liberalem in alium facta: & hæc propriè appellatur Donatio.

Dividitur
in merè
gratuitam,
& remuner-
atoriam.

14. CONCL. II. Donatio dividitur multipliciter. Et inprimis dividitur ipsa in *Donationem merè gratuitam*, cui proximè data definitio convenit: & in *Donationem remuneratoriam*, quæ fit intuitu alicujus accepti beneficij. Deinde in *Donationem absolutam*, seu puram: & in eam, quæ fit sub conditione aliqua, v. g. dono tibi hunc agrum, si Romam perrexeris. Præcipua tamen divisio

fio est illa, quâ ipsa dividitur in Donationem inter vivos, & in Donationem mortis causâ.

15. *Donatio mortis causâ* dicitur ea, quæ fit propter mortis suspicionem: cum nempe quis ita donat, ut si quid humanitus ei contigisset, haberet is, qui accepit; sin autem supervixisset, is qui donavit, reciperet. Quod posterius etiam dicendum, si eum donationis poenitisset, aut si prior decessisset ille, cui causâ mortis donatum est, prout habetur §. 1. *Instit. de Donationibus.*

Donatio mortis causâ, quæ?

16. Inferitur proinde, quòd hæc Donatio mortis causâ, sicut & Testamentum, ac quodlibet Legatum, quocumque tempore revocari possit usque ad mortem. Neque ad hanc revocationem requiritur alia causa præter liberam voluntatem donantis, vel testantis: siquidem cum talis donatio fiat causâ mortis, ac sub conditione, *Si moriar*, antea semper licet poenitere. Unde est illud vulgatum axioma inter Juristas: *Ambulatoria est voluntas defuncti usque ad vitæ supremum exitum*, l. Quòd si. ff. De adimendis legatis. Sed de Donationibus mortis causâ, plura *Distinct. seq. per totum*, agendo de Testamentis.

Potest semper revocari, sicut & Testamentum.

17. *Donatio inter vivos* est, quæ fit sine ulla mortis suspicionem ex mera liberalitate, & eâ mente, ut res donata fiat statim accipientis, arg. L. 1. ff. de Donatione. Unde hujusmodi Donatio semel perfecta, temerè revocari non potest. Dicitur, *temerè revocari non potest*: nam ob certas causas, veluti ob ingratitude Donatarii (si nempe impias manus in Donatorem injecerit, aut ei graves injurias, seu grave rerum suarum damnum, aut vitæ periculum inferre præsumserit) Donatio inter vivos per ipsum Donatorem revocari potest, non tamen per ejus hæredem, si ipse Donator tacuit; prout expressè habetur *cap. ult. de Donationibus*, & alibi. Et de hac Donatione inter vivos ex professio hinc agitur.

Donatio inter vivos, quæ, & am revocari possit?

18. CONCL. III. Donatio ante acceptationem non parit ullam obligationem, potestque liberè revocari, etiam si quis absolute se obligare voluerit. Patet hoc ex dictis *Dist. præc. num. 4. & 6.* Nam nullus est contractus, nullumque pactum, donec ad sit consensus reciprocos duorum.

Hæc ante acceptationem non obligat.

19. Notandum tamen cum Sanchez *lib. 1. de Matr. disp. 6. n. 11.* Censens & communiori Doctorum, paucis exceptis, quòd Donatio præsentis & tacenti facta, jam censeatur ab eo esse acceptata: quia in favorabilibus, *Qui tacet, consentire videtur*, juxta Regulam 43. Juris in 6. Imò si Donatio fiat ipsimet Deo, vel ad ejus honorem cuiuspiam Sancto, valet ea irrevocabiliter, nec opus est ulterio-

Censens acceptari à præsentis, & tacente.

riori acceptatione ; cum Deus illicò acceptet donationem ad honorem suum factam.

An possit
acceptari
pro alio, aut
pro deter-
minata Ec-
clesia ?

20. Notandum ulterius , quamvis pro alio Promissionem, aut Donationem, nemo possit regulariter loquendo acceptare absque speciali eius mandato, seu commissione, id tamen fallere in nonnullis casibus. Siquidem primò, si donatio fiat determinatæ Ecclesiæ, vel alicui alteri causæ piæ, potest ea à quolibet, etiam homine privato, acceptari, dummodò verba ad ipsum dirigantur. Et notanter hoc ultimum additur : quia si verba nullo modo, neque expressè, neque implicite ad ipsum diriguntur, is non poterit acceptare Promissionem, vel Donationem pro alio ; prout ex communi docet Covarruvias in c. *Quamvis, de Pactis, in 6. part. 2. §. 4. n. 13.* & Lessius lib. 2. cap. 18. n. 49. Nam si verba ad eum nullatenus diriguntur, non intervenit reciprocos consensus ; qualis tamen requiritur ad omne Pactum, omnemque Promissionem, atque Donationem. Deinde in quibusdam casibus, dummodò verba dirigantur ad ipsum præsentem, potest Pater vel Mater Donationem acceptare pro Filio, Tutor pro Pupillo, Curator pro Minore, Filiusfamilias pro Patre, Servus pro Domino, Monachus pro Monasterio, & alij hujusmodi.

Donatio
ante actua-
lem rei tra-
ditionem
non dat jus
in re.

21. CONCL. IV. Donatio merè verbalis ante actualem rei traditionem non dat jus in re, sed ad rem duntaxat. Ita communis. Quia, ut dicitur l. *Traditionibus. C. de Pactis, Traditionibus, & usucapionibus dominia rerum, non nudis pactis acquiruntur.* Unde licet acceptes donationem verbalem, qua tibi Cajus donat equum absentem, non per hoc acquiris jus in re, ac dominium equi ante traditionem : & hinc, si interea Cajus donet, aut vendat equum alteri, eique tradat, is dominium equi acquirat, tu autem habes actionem personalem in Cajum pro injuria tibi facta ratione juris ad rem, quod vi donationis habebas in equo.

Donatio ul-
tra 500. So-
lidos non
valet quoad
excessum.

22. CONCL. V. Donatio inter vivos ultra quingentos Solidos Jure communi Cæsareo est invalida, nisi accedat insinuatio apud Judicem ; sed quoad excessum duntaxat ipsa non valet, simulque certis adhuc casibus exceptis. Ita communis ; & habetur expressè decisum l. *penult. de Donationibus, & alibi.* Et hoc quidem rationabiliter est constitutum, ut obvietur fraudibus nonnullorum : simulque, ne cives cæteroquin locupletes, per excessivas donationes temerè factas ad paupertatem redigantur.

Per Solidum
intelligitur
Aureus,

23. Porro per quingentos Solidos hodie communiter intelliguntur quingenti Aurei, seu Dugati, qui faciunt mille Impe-
ria-

riales nostrates: nam in Jure Aureus accipitur pro Solido, ita ut septuaginta duo Solidi, seu Aurei, faciant unam libram auri, prout sentit Glossa §. fin. *Instit. de pœna temerè litigantium.* Unde si quis ultra quingentos tales Solidos velit donare inter vivos, opus est, ut Actis publicis intervenientibus talem donationem insinuet apud Magistratum, & Judicis autoritas accedat; alioquin ipsa quoad excessum non valebit.

24. Dicitur, quoad excessum non valebit, nempe quoad illam quantitatem summæ, quæ excedit quingentos Solidos. Siquidem quoad summam quingentorum Solidorum donatio illa valebit, *l. Sancimus, C. de Donationibus.* Accedit ratio: quia, ut habet Regula 37. Juris in 6. *Utile non debet per inutile vitari:* quod communiter intelligitur, quando utile ab inutili separari potest, prout fit in proposito.

25. Additur in Conclusionem, *simulque certis adhuc casibus exceptis.* Nam sunt nonnulli casus, in quibus sustinetur Donatio ultra quingentos Solidos. Sic enim primò valet donatio in quacunque quantitate, etiam sine insinuatione apud Judicem, si facta est Ecclesiæ, vel ad alias causas pias: quia Jus Civile pietatis opera impedire, vel restringere non potest; cum Christi consilium sit, *Matth. 19. Vade, vende omnia quæ habes, & da pauperibus.* Dummodo tamen Donatio non sit inofficiosa; id est, talis, quæ liberis Legitimam Jure naturæ à parentibus debitam adimat; aut quæ vicissim à liberis indiscretè facta subtrahat parentibus media ad sustentationem necessaria: nam talem donationem Christus quoque reprobatur *Matth. cap. 15.*

26. Deinde valet Donatio etiam ultra quingentos Solidos facta à Principe, vel Principi à privato. Rursum valet ejusmodi Donatio, quæ fit militibus à belli Ducibus ex proprijs bonis mobilibus, vel hostium spolijs. Insuper valet Donatio, quæ fit ob causam; utputà ad militiam, aut nuptias, ad redimendos captivos, ad ædium destructarum reparationem. Item valet Donatio remuneratoria beneficiorum, ac obsequiorum præstitorum, prout habetur *l. Sancimus, & l. Si quis pro redemptione.*

C. de Donationibus, & alibi.

***

QUÆ-